

DRUŽBA, 5. razred

UČNA TEMA: Predalpske kotline

POTEK URE

PONOVIMO, kar smo se minuli uri naučili o predalpskem hribovju ...

Predalpsko hribovje obroblija visokogorski svet. Razteza se od zahoda proti vzhodu. Po legi ga delimo na tri večje enote: Zahodno, Vzhodno in Severovzhodno predalpsko hribovje.

ŽIVLJENJE LJUDI v preteklosti

Hribovje je bilo naseljeno že v davni preteklosti. Na južnih, sončnih pobočjih ali na grebenih hribov so nastajale gručaste vasi, v dolinah pa obcestne.

V višjih legah so pogoste samotne kmetije, kjer se ukvarjajo predvsem z živinorejo, živijo pa so tudi od gozdarstva.

Ker je prst v tem delu sveta bolj revna, je omogočala zgolj skromno kmetijstvo, pomemben vir zaslužka pa so bili gozdovi.

Del lesa so prodali, del pa spremenili v oglje, ki so ga potrebovali za izdelavo železa v fužinah in stekla v glažutah.

RUDARSTVO

Ta del Slovenije je precej bogat z rudami. Ko so v predalpskem hribovju odkrili **premog** in je v te kraje prišla železnica, so se mnoga mesta hitro razvila in so še danes pomembna industrijska središča. Takšna mesta so predvsem Zagorje, Hrastnik in Trbovlje, pa Črna na Koroškem, Idrija, ...

V bližini rudnikov so se razvila rudarska mesta. Ker je rud za sodobno izkoriščanje premalo, so večino rudnikov zaprli.

Deluje le še nekaj zasavskih premogovnikov in rudnik lignita v Velenjski kotlini.

Veliko nakopanega premoga uporabijo v **TERMOELEKTRARNAH**, zato so blizu premogovnikov. V termoelektrarnah proizvajajo **elektriko**.

Precej elektrarn je tudi na rekah predalpskega sveta.

To so **HIDROELEKTRARNE**.

V njih tekoča voda vrtil turbine in naprave, v katerih nastaja elektrika. Največ elektrarn je na reki Dravi, nekaj jih je tudi na Soči in Savi.

Ljudje v predalpskem svetu pa so se v preteklosti poleg kmetijstva, gozdarstva in rudarjenja ukvarjali tudi s **PREVOZNIŠTVOM, TOVORNIŠTVOM, SPLAVARJENJEM, FLOSARSTVOM** in **ČOLNARJENJEM**.

PREVOZNIŠTVO – kadar so vpregli konja, mulo, osla ali vola **v voz** in iz kraja v kraj prevažali tovor.

TOVORNIŠTVO – kadar so otovorili osla, konja, mulo, vola in z njegovo pomočjo prenašali tovor (hrano, les, lončarske izdelke,...)

SPLAVARJENJE – kadar so s pomočjo splavov po rekah spuščali tovor ali prevažali ljudi.

FLOSARSTVO – spravilo skupaj zvezanih hlodov lesa, ki potujejo po reki.

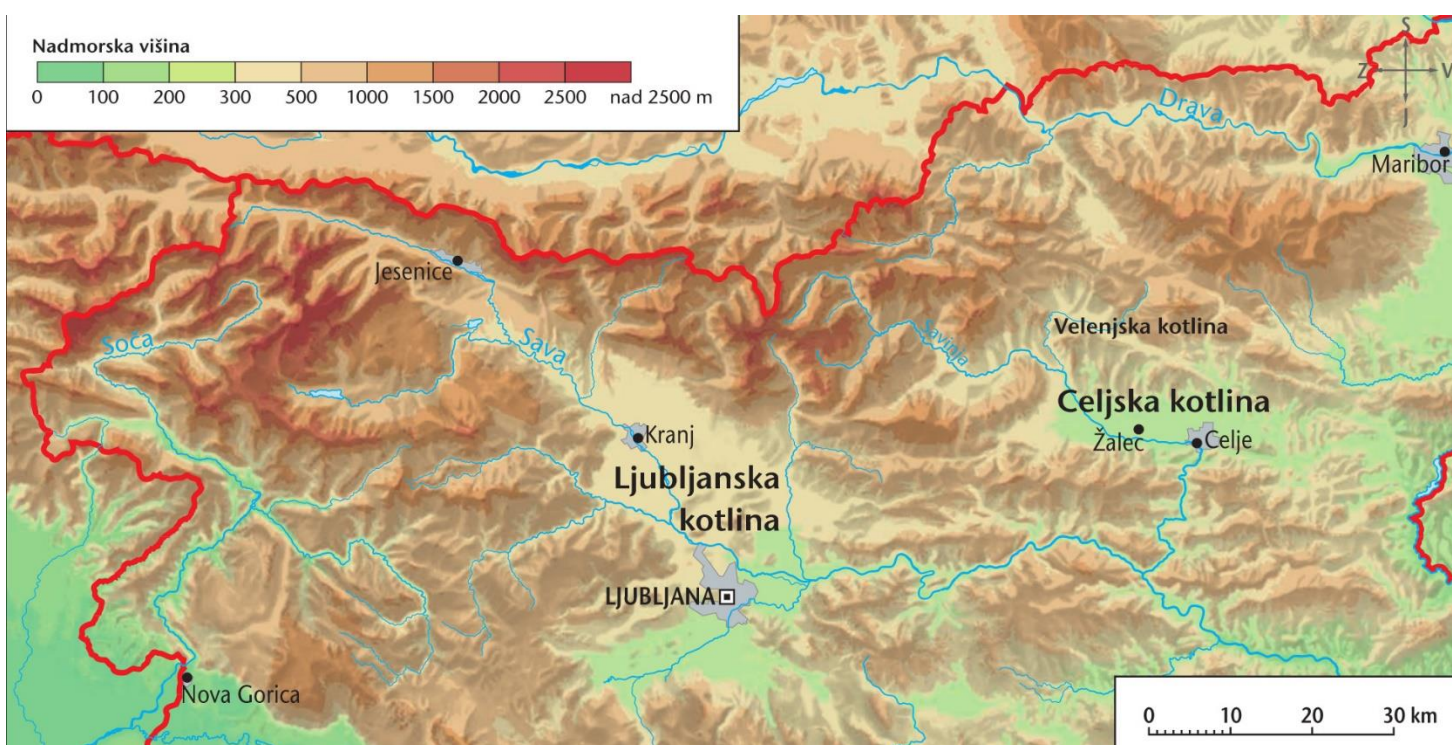
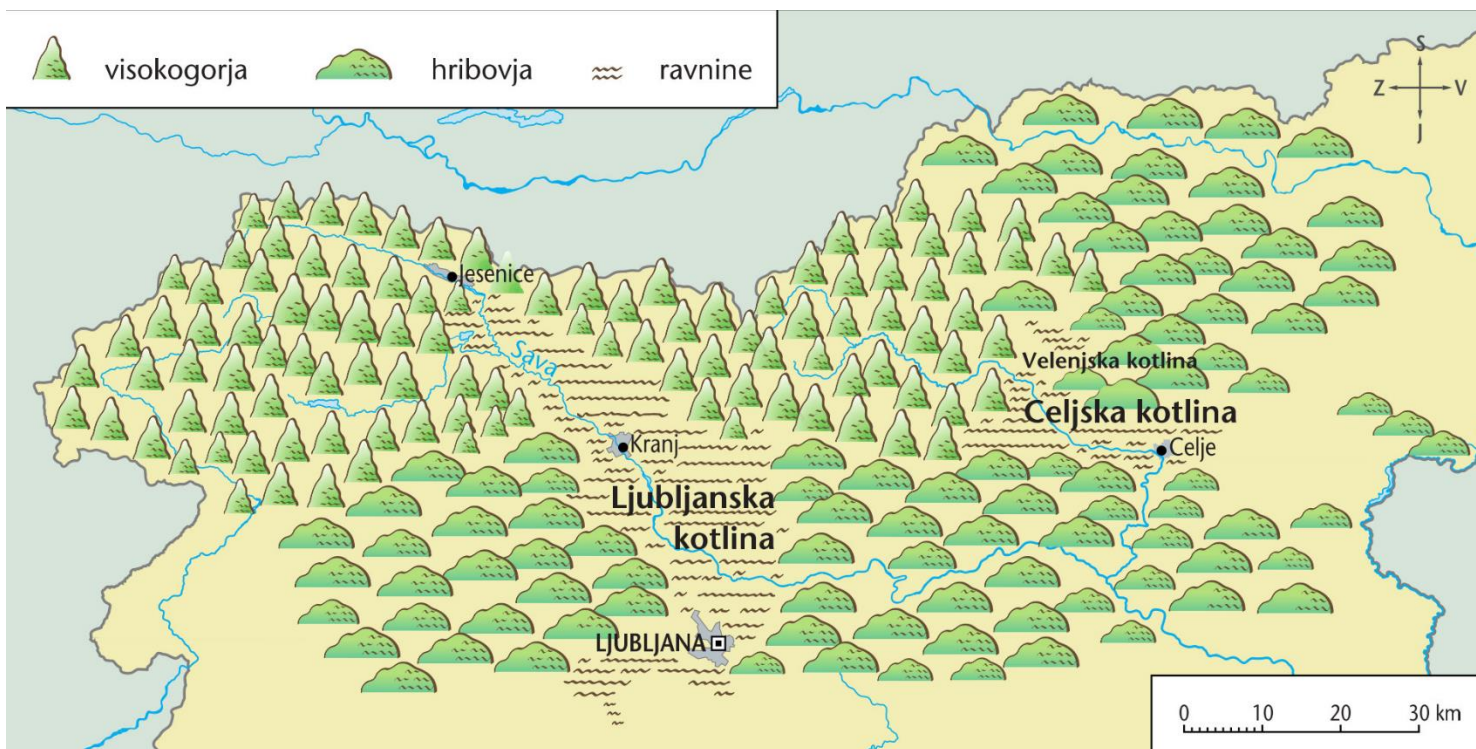
Danes je pomembna gospodarska panoga na Pohorju **TURIZEM** – pozimi smučanje, v drugih letnih časih pa oddih s sprehodi in pohodi.

Razvijata se hotelski turizem in turizem na kmetijah.

Ta postaja njihov pomemben dopolnilni vir zaslužka, sploh, če se z gozdarstvom in živinorejo ne morejo več preživljati.

PRI DANAŠNJI URI SI BOMO PODROBNEJE POGLEDALI, KAJ JE ZNAČILNO ZA KOTLINE V PREDALPSKEM SVETU ...

Večje kotline v Sloveniji so Ljubljanska, Celjska in Velenjska.

Poiščimo jih na zemljevidu in opazujmo njihove značilnosti.

Katera je največja in katera najmanjša?

Katere reke tečejo skozi nje?

Katera večja mesta so nastala v njih?

So kotline povezane med seboj? Kako?

POGLEJMO SI PODROBNEJE VSAKO IZMED NJIH.

LJUBLJANSKA KOTLINA